

พุดติกรรมทางการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้

มนัส ไชยศักดิ์

003330

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

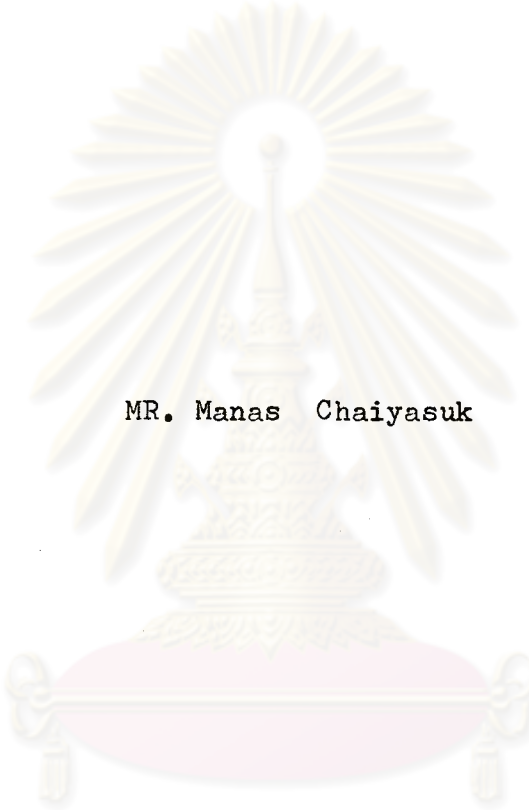
แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

11648433X

ADMINISTRATIVE BEHAVIOR OF SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS
IN SOUTHERN REGION

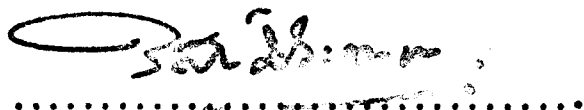
MR. Manas Chaiyasuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School

Chulalongkorn University

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตรกุลย์)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณณโชติ)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันทิเมธ)

 กรรมการ

(อาจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณณโชติ

อาจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง

พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
ภาคใต้

โดย

นายมนัส ไชยศักดิ์

แผนกวิชา

บริหารการศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พหุติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
ภาคใต้
ชื่อ นายมนัส ไชยศักดิ์
แผนกวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพหุติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับพหุติกรรม
ทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบพหุติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
เท่าที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็น
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และ
การคัดเลือกบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในภาคใต้ 17 แห่ง แยกเป็นผู้บริหาร 17 คน และครู-อาจารย์ 455 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวแบบสอบถามซึ่งสร้าง
โดยแอนดรู ฮัลปิน (Andrew W. Halpin) และจากการศึกษาพหุติกรรมทางการ
บริหารและงานบริหารการศึกษาจากหนังสือ เอกสาร และรายงานการวิจัยต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่ามัธยิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญด้วยค่าที่ (t - test)

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีพฤติกรรมทางการบริหารที่เป็นอยู่จริง โดย
ส่วนรวมและแต่ละท่านอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์โรงเรียนมัธยม
ศึกษาต่างมีความเห็นว่าพฤติกรรมทางการบริหารท่านนี้เกี่ยวกับการแสดงความเป็นมิตร ความ
เคารพนับถือและการไว้วางใจกัน ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับผู้
ร่วมงาน สูงกว่าพฤติกรรมทางการบริหารท่านที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้
ร่วมงานในเรื่องการจัดรูปแบบของหน่วยงานที่ดี วิธีติดต่อสัมพันธ์กัน ตลอดจนกระบวนการ
ดำเนินงานเพื่อไปสู่เป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. พฤติกรรมทางการบริหารที่เป็นอยู่จริง โดยส่วนรวมและแต่ละท่านของผู้
บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารเองสูงกว่าความคิดเห็นของ
ครู-อาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

พฤติกรรมทางการบริหารที่ควรจะเป็น โดยส่วนรวมและแต่ละท่านที่เกี่ยวกับความ
สัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงานในเรื่องการจัดรูปแบบของหน่วยงานที่ดี วิธีติดต่อ
สัมพันธ์กัน ตลอดจนกระบวนการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายของผู้บริหารทางโรงเรียนมัธยม
ศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารเองและของครู-อาจารย์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญที่ระดับ .01 แต่พฤติกรรมทางการบริหารที่ควรจะเป็นท่านที่เกี่ยวกับการแสดงความเป็นมิตร
ความเคารพนับถือ และการไว้วางใจกัน ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดี
ระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
เองสูงกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. ครู-อาจารย์ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความเห็นว่าพฤติกรรมทาง
การบริหารโดยส่วนรวมและแต่ละท่านของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ควรจะเป็นสูงกว่า
ที่เป็นอยู่จริง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4. ครู-อาจารย์ และผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นตรงกันว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาควรมีพฤติกรรมทางการบริหารที่ควรจะเป็นสูงถึง 22 ข้อ จากแบบสอบถามทั้งหมด 30 ข้อ ฉะนั้นการปรับปรุงการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และการคัดเลือกบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอนาคตควรจะยึดถือตามแนวพฤติกรรมทางการบริหารทั้ง 22 ข้อนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Administrative Behavior of Secondary School
 Administrators in Southern Region.

Name Mr. Manas Chaiyasuk

Department Educational Administration.

Academic Year 1976.

ABSTRACT

Purposes :

The purposes of this research were as follows :

1. To study the administrative behavior of the secondary school administrators;
2. To compare the administrators' opinions on their administrative behaviors with those of the teachers;
3. To compare the administrators' real and ideal administrative behavior;
4. To recommend means to improve the secondary school administration as well as the criteria for the selection of future school administrators;

Procedures

The subjects involved in this research were secondary school administrators and teachers from 17 different selected schools in the Southern region of Thailand. They were classified as 17 administrators and 455 teachers.

The instrument used was a questionnaire, adapted from the Leader Behavior Description Questionnaire (LBDQ) of Andrew W. Halpin and from the study of other references.

The statistical treatment included percentage, mean, standard deviation and test of significance by t-test.

Findings :

1. The real administrative behavior of the administrators on all administrative dimensions and on each dimension were found to be average. The administrators and teachers in the secondary schools scored higher on the dimensions of friendship, respect, mutual trust, and the informal administrator-staff relations than formal administrator-staff relations, the pattern of organization, the channels of communication and procedure with a significant difference at .01 level.

2. The administrators' opinions with respect to the real administrative behavior on all administrative dimensions and on each dimension were higher than those of the teachers with a significant difference at .01 level.

There was no significant difference at .01 level between the administrators' and teachers' opinions concerning the ideal administrative behavior on all administrative dimensions and on the dimension of formal administrator-staff relations, the pattern of organization, the channels of communication, and the procedure. However, the administrators' opinions on the dimension of friendship, respect, mutual trust and the informal administrator-staff relations were higher than those of the teachers at .01 level of significance.

3. Both the secondary school teachers and the administrators agreed that the ideal administrative behavior on all dimensions and on each dimension should be higher than the real administrative behavior with a significant difference at .01 level.

4. Both the secondary school teachers and administrators agreed that secondary school administrators should possess 22 administrative behaviors out of 30 items listed in the questionnaire. So we should rely on those 22 administrative behaviors in order to improve the secondary school administration and to select the future administrative personnels in the secondary schools.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความร่วมมือช่วยเหลือ
อย่างดียิ่งจากคณาจารย์หลายท่าน คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุรณโชติ และอาจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์
ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
อย่างดีที่สุด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา
ปุรณโชติ ได้กรุณาให้คำปรึกษาในการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์
ซึ่งกรุณาให้กำลังใจและสนับสนุนในก้นต่าง ๆ ตลอดจน และขอขอบคุณท่านผู้บริหารและ
ครู-อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อนำมาเป็นข้อมูลใน
การวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาจากทุกท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ
ที่นี้

มนัส ไชยศักดิ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฉ
	
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อจำกัดของการวิจัย	6
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ไ้จากการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ลำดับขั้นในการ เสนอข้อมูล	9
2 เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายของผู้นำ	12
ภาวะผู้นำ	15
ประเภทของผู้นำ	18
ลักษณะของการ เป็นผู้นำที่ดี	23
พฤติกรรมความเป็นผู้นำ	30
งานบริหารการศึกษา	38

บทที่	หน้า
การนำแบบสอบถาม LBDQ มาประยุกต์ใช้ในการวิจัย ...	51
สรุป	59
3 วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	60
สมมติฐาน	60
ประชากร	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	65
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	69
4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ	88
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	88
สมมติฐานของการวิจัย	38
วิธีดำเนินการวิจัย	89
สรุปผลการวิจัย	90
อภิปรายผล	91
ขอเสนอแนะ	97
ขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยเพิ่มเติม	100
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	108
ประวัติการศึกษาของผู้วิจัย	149

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ระดับของคะแนนพฤติกรรมทางการบริหาร	68
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา อายุราชการ และประสบการณ์ก่อนดำรงตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนปัจจุบัน	74
3	คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมทางการบริหารโดยส่วนรวมพฤติกรรม ทางการบริหารด้าน Initiating Structure และพฤติกรรม ทางการบริหารด้าน Consideration ของผู้บริหาร โรงเรียน มัธยมศึกษา	76
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t ของ คะแนนพฤติกรรมทางการบริหารที่เป็นอยู่จริงของผู้บริหารโรง- เรียนมัธยมศึกษาด้าน Initiating Structure กับด้าน Consi- deration ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและของครู- อาจารย์	78
5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t ของ คะแนนพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยม ศึกษา ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์	79
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t ของ คะแนนพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยม ศึกษาที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็นตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และของครู-อาจารย์	81
7	ความดีเป็นร้อยละของพฤติกรรมทางการบริหารที่ควรจะเป็น ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารและครู - อาจารย์ เห็นว่าควรจะมีมากและมากที่สุดรวมกัน	83

ตารางที่		หน้า
8	จำนวนที่ส่งแบบสอบถามและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	138
9	แสดงคะแนนของแบบสอบถามที่ได้จากการนำไปทดลองใช้ ...	139
10	คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมทางการบริหารโดยส่วนรวมพฤติกรรม ทางการบริหารด้าน Initiating Structure และพฤติกรรม ด้าน Consideration ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ...	142
11	แสดงคะแนนอันเป็นพื้นฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรม ทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	143
12	รายละเอียดเกี่ยวกับความถี่เป็นร้อยละของพฤติกรรมทางการ บริหารที่ควรจะเป็น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน มัศึกษากับครู-อาจารย์	144

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย